

Czesław Lasota, Antoni Pawłowski, Jerzy Rozpędowski

Wrocław - Ołbin

Informator Archeologiczny : badania 10, 249-250

1976

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

badań. Centrum i południowa część wczesnośrednio-
wiecznego miasta.

Na arze 1709 przebadano 4 poziomy osadnicze - warstwy XIII-
XVI w. W poszczególnych nawarstwieniach składających się z próchnicy, mierzwy z wiórami, spalenizny, piasku, soczewek gliny wystąpiły drewniane konstrukcje domów, zabudowań gospodarczych i obejść. Obok dużych ilości ceramiki, kości i resztek rybich wydobyto inny bogaty materiał zabytkowy z takich surowców jak szkło, róg, kość, skóra, drewno, żelazo, metale kolorowe, bursztyn i inne. Wyeksplorowany ostatni poziom osadniczy pochodzi z końca VIII wieku względnie z przełomu VIII/IX wiek. Pod ostatnią warstwą wczesnośredniowieczną natrafiono na ślady jam pochodzących prawdopodobnie z epoki żelaza, w których znajdowały się drobne skorupy i przepalone kości - groby jamowe? Po badaniach kontrolnych calca zakończono badania na arze 1709.

Przebadano również fragment wczesnośredniowiecznych umocnień obronnych w południowej części miasta. Założono wykop o wymiarach 15 x 5 m przecinający poprzecznie te umocnienia. Uchwyciono styk 2 drewniano-ziemnych obwałowań składających się z kilku faz. Natknięto się również na średniowieczne z XIII-XIV wieku fundamenty muru obronnego kamienno-ceglanego, usytuowanego na wale wczesnośredniowiecznym.

W nawarstwieniach wałowych znaleziono dużo ceramiki, kości, resztek rybich oraz wiele różnych zabytków, przede wszystkim bursztynu. Przed powstaniem pierwszych umocnień obronnych stwierdzono istnienie osady otwartej. Zbadane do calca nawarstwienia sugerują, że najstarsze umocnienia obronne wzniesiono w IX wieku zaś osadnictwo otwarte istniało znacznie wcześniej.

Badania będą kontynuowane.

WROCLAW-OLBIN

Politechnika Wroclawska
Instytut Historii Architektury
Sztuki i Techniki

Badania prowadzili mgr Czesław Lasota i mgr Antoni Pawłowski pod kierunkiem prof. dr Jerzego Rozpędowskiego. Finansowały Instytut Historii Architektury Sztuki i Techniki Politechniki Wroclawskiej, Zakład Antropologii PAN, WKZ we Wroclawiu, Dyrekcja Roz-

budowy m. Wrocławia. Pierwszy sezon badań. Osada z XI - I połowy XII w. Cmentarz przykościelny z II połowy XII-XIV w. Założenie klasztorne z XII - początek XVI w.

W 1975 r. badania miały charakter ratowniczy i prowadzono je wzdłuż ul. B. Prusa. Odsłonięto tam pozostałości osady wczesnośredniowiecznej w postaci warstwy kulturowej i obiektów nieruchomych, a także dwóch dużych budynków gotyckich połączonych murem kurtynowym. Budowle te najpewniej o przeznaczeniu gospodarczym znajdowały się pierwotnie w południowo-zachodnim narożu założenia klasztornego.

Badania w 1976 r. przeprowadzono w zasięgu boiska położonego na zapleczu szkoły podstawowej. Podstawowym ich celem było zlokalizowanie romańskiego klasztoru. Ogółem założono 8 wykopów. Uzyskane źródła zaszeregowano do 4 faz użytkowania badanego terenu. Do fazy I zaliczono pozostałości osady, a ściślej warstwę kulturową i 9 obiektów nieruchomych: 3 budynki mieszkalne, studnię i 5 jam o niesprecyzowanym przeznaczeniu. Wszystkie budynki były częściowo zagłębione w ziemi. Studnię zaś skonstruowano z dranic w technice żrębowej. Faza II obejmuje realia związane z romańskim klasztorem w postaci placu obróbki kamieni, warsztatów złotniczych i fragmentów negatywu po rozebranych murze, który najprawdopodobniej stanowi pozostałość południowej ściany kościoła św. Wincentego. Fazę III tworzy cmentarz przykościelny. Ogółem wyeksplorowano 47 grobów. Pięć z nich zawierało zabytki, a mianowicie kabłączki skroniowe i pierścionki. Większość zmarłych pochowano w trumnach. W 45 wypadkach głowy były zwrócone w kierunku zachodnim. Tylko trzy razy stwierdzono układ rąk na miednicy, zamiast wzdłuż tułowia. Do fazy IV należą częściowo zbadane dwa skrzydła gotyckiego klasztoru z krużgankami, które wzniesiono na terenie cmentarza. W trakcie badań odsłonięto także fosę wyznaczającą zachodnią granicę założenia klasztornego. Z uwagi na brak jakichkolwiek przesłanek nie zakwalifikowano jej do którejś z wymienionych faz.

Badania będą kontynuowane.

WROCŁAW-OSTROW TUMSKI

Uniwersytet Wrocławski
Katedra Archeologii,
Politechnika Wrocławska
Instytut Historii Architektury
Sztuki i Techniki,
Muzeum Archeologiczne

Badania prowadzili doc.dr hab. Józef Kaźmierczyk,
dr Janusz Kramarek, mgr Czesław Lasota. Finansował